EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 21

PIELIKUMS

dokumentam

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālajai komitejai un Reģionu komitejai

Digitālās desmitgades stāvoklis 2025. gadā. Turpinām veidot ES suverenitāti un digitālo nākotni

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

2025. GADA ĪSIE ZIŅOJUMI PAR VALSTĪM

Nīderlande

Kopsavilkums

Pateicoties spēcīgajai pētniecības bāzei, Nīderlande jau izsenis bijusi līdere digitālās inovācijas jomā. Tomēr tā saskaras ar problēmām, ko rada IKT darbaspēka trūkums un publisko investīciju apjoma samazināšanās inovācijā un digitālajā izglītībā. Valsts ir stingri apņēmusies aizsargāt lietotājus tiešsaistē un koncentrējas uz dezinformācijas apkarošanu un bērnu aizsardzību.

Nīderlandei ir liels ieceru vēriens attiecībā uz tās ieguldījumu digitālajā desmitgadē – tā ir noteikusi 10 nacionālos mērķrādītājus, no kuriem 90 % ir saskaņoti ar ES 2030. gada mērķrādītājiem. **Valsts labi īsteno savas trajektorijas**, un 83 % no tām atbilst plānotajam (pamatojoties uz 2024. gada trajektorijām, kas noteiktas saistībā ar 6 no 8 analizētajiem GSR). **Nīderlande ir īstenojusi 40 % no 10 ieteikumiem, ko Komisija sniedza 2024. gadā**, ieviešot būtiskas politikas izmaiņas (20 %) vai veicot dažas izmaiņas (20 %) ar jauniem pasākumiem.

Nīderlandes pusvadītāju nozare joprojām ir tās digitālās vides stūrakmens, un pozitīva dinamika vērojama kvantu tehnoloģiju jomā. Tomēr būtisku finansējuma avotu, piemēram, Valsts izaugsmes fonda, darbības apturēšana ir radījusi finansiālu nenoteiktību. Joprojām pastāv arī IKT talantu trūkums, ko pasliktina nesenie augstākās izglītības iestāžu budžeta samazinājumi. 2024. gadā Nīderlande paplašināja savu 2022. gada stratēģiju dezinformācijas apkarošanai tiešsaistē un uzlaboja tiesību aktus, lai aizsargātu bērnus tiešsaistē. **Gaidāmajā Nīderlandes digitalizācijas stratēģijā** tiks izmantota centralizētāka pieeja – galvenā uzmanība tajā tiks pievērsta uzlabotiem digitālās pārvaldības pakalpojumiem vietējā, reģionālā un valsts līmenī, mākslīgā intelekta (MI) ieviešanai, civildienesta ierēdņu digitālajām prasmēm un digitālajai suverenitātei un drošībai.

Digitālās desmitgades GSR (1)	Nīderlande				ES		Digitālās desmitgades mērķrādītājs 2030. gadam	
	2024. gada DESI (2023. gads)	2025. gada DESI (2024. gads)	Gada progress	Nacionālā trajektorija 2024. gadā (3)	2025. gada DESI	Gada progress	NL	ES
Ļoti augstas veiktspējas fiksētu tīklu (*VHCN*) pārklājums	98,3 %	98,4 %	0,1 %	97,8 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Optiskās šķiedras kabeļu tīklu līdz telpām (*FTTP*) pārklājums	77,7 %	85,3 %	9,9 %	—	69,2 %	8,4 %	—	—
Kopējais 5G pārklājums	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Perifērijas mezgli (aplēse)	27	59	118,5 %	—	2257	90,5 %	—	10000
MVU ar digitālo intensitāti vismaz pamatlīmenī (2)	—	80,8 %	0,5 %	—	72,9 %	2,8 %	95,0 %	90 %
Mākoņdatošana	60,4 %	68,5 %	13,5 %	—	—	—	85,3 %	75 %
Mākslīgais intelekts	14,1 %	23,1 %	63,5 %	23,0 %	13,5 %	67,2 %	85,1 %	75 %
Datu analītika	50,8 %	—	—	—	—	—	75,0 %	75 %
MI vai mākoņdatošana, vai datu analītika	74,6 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Vienradži	30	32	6,7 %	—	286	4,4 %	—	500
Digitālās prasmes vismaz pamatlīmenī	82,7 %	—	—	—	—	—	100,0 %	80 %
IKT jomas speciālisti	6,9 %	7,0 %	1,4 %	7,7 %	5,0 %	4,2 %	9,2 %	~10 %
Paziņota e-identifikācijas shēma		Jā						
Digitālie publiskie pakalpojumi iedzīvotājiem	85,9	88,5	3,1 %	85,9	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitālie publiskie pakalpojumi uzņēmumiem	86,7	88,8	2,4 %	86,7	86,2	0,9 %	100,0	100

Piekļuve e-veselības pacienta kartēm	72,5	65,2	– 10,1 %	—	82,7	4,5 %	—	100

(1) Rādītāju un citu raksturlielumu aprakstu sk. metodiskajā piezīmē.
(2) 2025. gada DESI atspoguļo digitālās intensitātes indeksa 4. versiju, kas ir salīdzināma ar DESI 2023. gada DII vērtību (atsaucoties uz 2022. gadu), ko izmanto ikgadējā progresa aprēķināšanai. Tā nav salīdzināma ar nacionālo trajektoriju, kuras pamatā ir indeksa 3. versija.
(3) Nacionālās trajektorijas vērtība, ja tā ir iekļauta valsts ceļvedī un ja rādītājs ir mērīts 2025. gada DESI (2024. gads).

Saskaņā ar Eirobarometra speciālaptaujas "Digitālā desmitgade 2025. gadā" datiem 84 % Nīderlandes iedzīvotāju uzskata, ka ikdienas publisko un privāto pakalpojumu digitalizācija atvieglo viņu dzīvi. Turklāt 90 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi apkarot un mazināt viltus ziņu un dezinformācijas tiešsaistē problēmu. Attiecībā uz konkurētspēju 83 % respondentu uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt, ka Eiropas uzņēmumi var augt un kļūt par "Eiropas līderiem", kas spēj konkurēt pasaules mērogā.

Konkurētspējīga, suverēna un noturīga ES, kuras pamatā ir līderība tehnoloģijā

Nīderlandes savienotības infrastruktūra ir labā stāvoklī ar plašu platjoslas pārklājumu un izciliem 5G pakalpojumiem. Vadošais politikas dokuments valsts digitālās inovācijas centieniem ir nacionālā tehnoloģiju stratēģija, kurā izklāstītas tādas nozīmīgas prioritātes kā pusvadītāji, MI, kvantu tehnoloģija un kiberdrošība. Savā pieejā pusvadītājiem un kvantu tehnoloģijām valsts mērķis ir panākt līdzsvaru starp tehnoloģiskās līderības veicināšanu un savu kritisko piegādes ķēžu aizsardzību. Uzņēmumu digitalizācijas jomā lielākā daļa Nīderlandes uzņēmumu ir sasnieguši digitalizācijas pamatlīmeni, tomēr mazākiem uzņēmumiem bieži vien ir grūti neatpalikt no citiem svarīgu digitālo tehnoloģiju, it īpaši MI, ieviešanas ziņā. Šo problēmu var saasināt MI inovācijas sadrumstalotība valstī, ko lielā mērā nosaka reģionālās partnerības. Rezultātā finansējuma iespējas un vispārējā valsts stratēģija šiem mazajiem uzņēmumiem var šķist nesaskaņota un nevienmērīgi pieejama. Visbeidzot, saistībā ar digitālo apdraudējumu novēršanu un digitālās jomas iniciatīvu veicināšanu galvenā iniciatīva Nīderlandē vēl arvien ir Nīderlandes kiberdrošības stratēģija. Iepriecinoši ir tas, ka 2024. gadā tika panākts progress valdības centienu centralizācijā un publiskā un privātā sektora sadarbības stiprināšanā šajā jomā.

ES iedzīvotāju un sabiedrības aizsardzība un spēcināšana

Nīderlandē ir spēcīgs digitālo prasmju profils ar ļoti labiem rādītājiem dažādos reģionos un dzimumu starpā, tomēr joprojām pastāv dažas atšķirības starp dažādām vecuma grupām un iedzīvotājiem ar dažādiem izglītības līmeņiem. Nesenie augstākās izglītības budžeta samazinājumi apvienojumā ar pašreizējo IKT darbaspēka trūkumu nākotnē varētu radīt problēmas digitālajā darba tirgū. Tāpēc ceļvedis ir pielāgots, lai atbalstītu IKT mācīšanu un reģionālos plānus IKT darbaspēka palielināšanai. Ievērojama ir arī dzimumu nelīdzsvarotība IKT speciālistu vidū nodarbinātības jomā un šajā jomā nodarbināto sieviešu skaita samazināšanās. Valstij ir labi digitālie publiskie pakalpojumi, un tā strādā, lai uzlabotu digitālo piekļūstamību ar mērķi nodrošināt, ka ikviens var piedalīties digitālās pārkārtošanās norisēs. Tā arī turpina īstenot apņemšanos apkarot dezinformāciju un aizsargāt bērnu tiesības tiešsaistē.

Digitālās pārveides izmantošana viedai zaļināšanai

Nīderlande pastiprina savu apņemšanos attiecībā uz ilgtspējīgu digitalizāciju, sākot Ilgtspējīgas digitalizācijas rīcības plānu. Šajā plānā, kas iekļauts digitālās desmitgades platformas *Best Practice Accelerator* kopā "Zaļā un digitālā joma", ir izklāstīti pasākumi tādu digitālo rīku izmantošanai, ar ko samazināt enerģijas patēriņu, uzraudzīt un mazināt digitālās nozares vidisko ietekmi un stiprinātu publiskā un privātā sektora sadarbību informācijas apmaiņas jomā.

Nīderlande

Valsts digitālās desmitgades stratēģiskais ceļvedis

Nīderlande 2025. gada 31. janvārī iesniedza pilnībā pārskatītu valsts digitālās desmitgades ceļvedi. Tajā ir ietverti aptuveni 15 jauni pasākumi un četri pārskatīti mērķrādītāji. Pārskatītajā ceļvedī Nīderlande ņēma vērā ievērojamu skaitu 2024. gadā izdoto ceļveža ieteikumu. Valsts izvirzīja vērienīgākus valsts mērķrādītājus attiecībā uz *VHCN*, MVU digitalizāciju un datu analītikas ieviešanu, saskaņojot tos ar ES 2030. gada mērķrādītājiem. Nīderlandes nacionālais mērķrādītājs attiecībā uz IKT speciālistiem joprojām ir nedaudz zemāks nekā vidēji ES (9,2 % no kopējā nodarbināto iedzīvotāju skaita strādā kā IKT speciālisti, nevis 10 %). Nav noteikts mērķrādītājs attiecībā uz piekļuvi e-veselības pacienta kartēm, jo, ņemot vērā decentralizēto veselības aprūpes sistēmu, to būtu grūti izstrādāt. Pārskatītajā ceļvedī prioritāte joprojām ir piešķirta digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem, un tajā ir norādīts, ka lielāka uzmanība tiek pievērsta IKT speciālistiem. Tajā ir iekļauti **59 pasākumi, kuru budžets ir 5,25 miljardi EUR, no kuriem 5,22 miljardi EUR ir no publiskā budžeta (kas atbilst 0,46 % no valsts IKP)**. Tas joprojām aptver dažādus digitālās desmitgades mērķus ar pastiprinātām saistībām attiecībā uz digitālo un zaļo pārkārtošanos, veicinot antropocentrisku digitālo telpu un aizsargājot sabiedrību tiešsaistē. Ceļvedī ir iekļauta arī sīkāka informācija par apspriešanos ar ieinteresētajām personām par sākotnējo ceļvedi.

Finansējums un projekti digitālajā jomā

Nīderlande digitālajiem mērķiem ir iedalījusi 26 % no sava kopējā atveseļošanas un noturības plāna finansējuma (1,2 miljardus EUR)[1]. Turklāt Nīderlandes digitālās pārveides veicināšanai kohēzijas politikas ietvaros ir paredzēti 170 miljoni EUR, kas ir 11 % no valsts kopējā kohēzijas politikas finansējuma[2].

Nīderlande ir Valodu tehnoloģiju alianses Eiropas digitālās infrastruktūras konsorcija (*EDIC*) un *CitiVERSE* veidošanai satīkloto vietējo digitālo dvīņu *EDIC* dalībniece. Valsts tieši piedalās svarīgā projektā visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) mikroelektronikas un komunikācijas tehnoloģiju jomā un *IPCEI* nākamās paaudzes mākoņdatošanas infrastruktūras un pakalpojumu jomā. Tā ir arī iesaistītā valsts Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmumā un kopuzņēmumā "Mikroshēmas".

Nīderlande ir devusi ieguldījumu digitālās desmitgades platformā *Best Practice Accelerator*[3], daloties ar diviem paraugprakses piemēriem kopā "ieviešana uzņēmumos" (prezentējot nacionālo tehnoloģiju stratēģiju) un kopā "Zaļā un digitālā joma" (prezentējot ilgtspējīgas digitalizācijas rīcības plānu).

Digitālās tiesības un principi

Saskaņā ar atbalsta pētījumu Nīderlande ir bijusi relatīvi aktīva **Eiropas Deklarācijas par digitālajām tiesībām un principiem** īstenošanā – sāktas 60 iniciatīvas kopumā un deviņas jaunas iniciatīvas 2024. gadā. Nīderlande ļoti aktīvi darbojas, lai nodrošinātu, ka digitālās pārveides centrā joprojām ir cilvēki, savukārt mazāka aktivitāte ir konstatēta attiecībā uz godīgas digitālās vides nodrošināšanu.

[1] Finanšu piešķīrumu daļa, kas veicina digitalizācijas mērķu sasniegšanu, ir aprēķināta, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānisma regulas VII pielikumu. Dati pēdējoreiz atjaunināti 2025. gada 16. maijā.

[2] Šī summa ietver visas investīcijas, kas ir īpaši paredzētas digitālajai pārveidei vai to būtiski veicina kohēzijas politikas plānošanas 2021.–2027. gada periodā. Finansējuma avots ir Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus un Taisnīgas pārkārtošanās fonds.

[3] *Best Practice Accelerator* (*BPA*) ir platforma, kas ļauj dalībvalstīm dalīties ar sekmīgiem pasākumiem un problēmām, ar kurām tās saskārušās centienos sasniegt savus digitālās desmitgades mērķrādītājus un mērķus. Paraugprakses piemēru apraksti tiek darīti pieejami visām dalībvalstīm *BPA* repozitorijā, un šie piemēri tiek prezentēti regulāros darbsemināros, kas pašlaik ir vērsti uz trim tematiskajām kopām: digitālās prasmes, zaļās IT un digitālo tehnoloģiju ieviešana.

Nīderlande

Šķiet, ka vislielākā ietekme vietējā līmenī ir pasākumiem digitālās solidaritātes un iekļaušanas jomā, pretstatā tiem, kas attiecas uz digitālo drošumu, drošību un spēcināšanu.

Ieteikumi

- **Kvantiskā datošana / pusvadītāji:** rast alternatīvus finansējuma avotus (gan publiskos, gan privātos) Nīderlandes konkurences priekšrocību izmantošanai pusvadītāju un kvantu tehnoloģiju jomā, vienlaikus uzturot labu darījumdarbības vidi ilgtermiņa digitālajai inovācijai.
- **IKT speciālisti:** piesaistīt daudzveidīgāku IKT talantu fondu, izmantojot neizmantoto darbaspēka potenciālu (t. i., migrantu izcelsmes cilvēkus un personas, kas strādā nepilna laika darbu). Veikt turpmākus pasākumus saistībā ar nesenajiem plāniem samazināt darbaspēka trūkumu darba tirgū, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai piesaistītu vairāk IKT talantu, uzlabotu atbilstību darba tirgum un nodrošinātu piemērotu finansējumu augstākajai izglītībai. Reaģēt uz bažām par nesenajiem augstākās izglītības budžeta samazinājumiem.
- **Mākslīgais intelekts:** stratēģiski sadalīt publiskos un privātos resursus, lai atbalstītu svarīgāko digitālo tehnoloģiju, it īpaši MI, ieviešanu MVU. Uzlabot sadarbību starp izkliedētām reģionālām iniciatīvām un izklāstīt skaidru redzējumu un stratēģisko plānu MI potenciāla pilnīgai izmantošanai.
- **Digitālās pamatprasmes:** papildināt pašreizējos vietējā un reģionālā līmeņa centienus nodrošināt digitālo iekļaušanu un labu digitālo prasmju līmeni, izstrādājot valsts mācību plānus un finansējumu. Tas varētu ietvert tehnoloģiju pratības vai līdzīgu kursu integrēšanu valsts mācību programmā.
- **Zaļā pārkārtošanās:** turpināt centienus veicināt zaļo pārkārtošanos, arī pārvēršot Ilgtspējīgas rīcības plānu īstenojamā programmā un radot lielāku sinerģiju starp pasākumiem un politiku kā valdībā, tā citās jomās.